

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
طراح گرافیک و صفحه آرایی: حمید یزدانی، سعید غفوری و امید روشنگر
عکس: گروه عکس همشهری، ویرایش عکس: کامیاب نویدی
صفحه خوانی و حرفه‌چینی: همکاران واحد فنی تحریریه

صندوق پستی:
۱۹۳۹۵۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۴۶۴
نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

چاپ: همشهری
توزیع و اشتراک:
موسسه نشر گستر امروز نوین
پدیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰



گروه ضمائم همشهری ناشر نشریات:

دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایداری، اقتصاد،
تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها،
سرزمین من، ماه، معماری، ۲۴، شهر نگار،
سرخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۴، نرسیده به پارک وی،
کوچه شهید فریبتی، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

بهترین قصه‌های تاریخی تهران
جایزه می‌گیرند

صفحات «روایت تهران» که پیش‌روی شماست، به انعکاس روایت‌های خواندنی تاریخ تهران قدیم و سرگذشت شخصیت‌ها و نامداران، خیابان‌ها و گذرگاه‌ها، واقعه‌های تأثیرگذار و تاریخ شفاهی طهران تعلق دارد. با عکس‌های یادمانداز خاطرات تهران در روز و قصه‌ها و ماجراهای پس‌پشت این عکس‌ها، شما هم می‌توانید در انتشار این صفحه که متعلق به خود شما و شهر شماست ما را همراهی کنید. «همشهری» بهترین عکس‌ها و قصه‌هایی را که برای ما ارسال می‌کنید با نام خودتان منتشر و به شما «همشهریان همراه» هدیه‌ای تقدیم می‌کند.
نشانی و شماره تماس ما: ۰۲۲-۲۲۲۵۵۰۴۴۰، mahaleh@hamshahri.org

کرم نما و فرودآ که خانه خانگی توست

تکیه‌ای قاجاری که معروف‌ترین حسینیه شد



دفتر ایشان بود. اقامتگاه ایشان خانه‌ای یک طبقه است در پشت حسینیه جماران که پس از استقرار امام خمینی (ره) راهروی موقتی میان خانه و بالکن حسینیه ساخته شد. عباس عرفانی، از ساکنان قدیمی محله جماران، درباره سکونتگاه امام (ره) می‌گوید: «خانه امام از چهار خانه در پشت حسینیه جماران که منزل اجدادی آیت‌الله سیدمهدی امام جمارانی، دو برادر و همشیره او بود، تشکیل شده است.

خانه امام جمارانی به عنوان اندرونی، خانه مرحوم حجت‌الاسلام سیدحسین جمارانی (برادرشان) به عنوان دفتر و منزل خواهرشان که دارای اتاقی با یک کاناپه و طاقدیس بود برای دیدارهای خصوصی امام در نظر گرفته شد. با اتصال این منازل به یکدیگر و ارتباط آن با حسینیه جماران، مجموعه‌ای ایجاد شد که بیت امام خمینی (ره) خوانده می‌شود و امام تا پایان عمر، در این مجموعه ساده زندگی کردند. همه دیدارهای عمومی و خصوصی امام خمینی (ره) در حسینیه و بیت ایشان در جماران صورت می‌گرفت. این بنا در ۱۵ اردیبهشت ۱۳۷۶ با شماره ثبت ۱۸۵۴ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. در فهرست آثار ثبتی سایت سازمان میراث فرهنگی استان تهران، نام بنای ثبت شده با عنوان «خانه حضرت امام خمینی» ذکر شده است.



■ خانه امام (ره)

■ نشانی: خیابان شهید حسینی کیا

امام خمینی (ره) در بهمن ماه ۱۳۵۸ از قم به تهران آمد و در محله دربند تهران ساکن شد، اما از این وضعیت راضی نبود، چون اعتقاد داشت طاغوتیان در این محله سکونت داشته‌اند. به نزدیکانش ضرب‌الاجل داد تا محل دیگری برای سکونتش پیدا کنند. این بار، اواخر اردیبهشت ۱۳۵۹، به پیشنهاد آیت‌الله امام جمارانی، خانه او در اختیار امام (ره) قرار گرفت و ایشان در جماران ساکن شدند. محل اقامت امام خمینی (ره) در محله جماران شامل مجموعه حسینیه، محل اقامت، خانه اندرونی



ار تحال امام (ره) در این حسینیه برگزار می‌شود. ابتدای شکل‌گیری محله جماران به آبخش بالا و پایین تفکیک شد. هنوز هم تکیه بالا و تکیه پایین جماران برای ساکنان قدیمی محله، یادگاری‌هایی ارزشمند از روزگار گذشته‌اند. عباس عرفانی می‌گوید: «وقتی هنوز ساخت و سازها در جماران رونق نگرفته و محله شبیه یک روستای بیلاقی بود، اهالی قدیمی جماران ۲ تکیه در محله بنا کردند. تکیه بالا که در دوره قاجار ساخته شده و در دهه ۲۰ بازسازی شد، همان تکیه‌ای است که بعدها با ورود امام (ره) به محله، دوباره تعمیر شد و حسینیه جماران نام گرفت و دیگری تکیه پایین جماران که آن هم همچنان پابرجاست و از مراسم مذهبی جمارانی‌ها میزبانی می‌کند.»



■ حسینیه شماره یک و دو
■ ویژگی: محل ملاقات‌های عمومی امام (ره) با مردم

حسینیه جماران یکی از بناهای قدیمی این محله است که بیش از ۱۵۰ سال از قدمت آن می‌گذرد. این حسینیه در ۲ طبقه، به مساحت ۸۰۰ مترمربع، متصل به بیت امام (ره) است. قدمت این حسینیه به سال ۱۲۳۷ می‌رسد. سیدابراهیم امام جمارانی از اجداد سیدمهدی امام جمارانی برای مراسم مذهبی و اقامه نماز آن را وقف کرد و در سال ۱۳۵۵ سیدمهدی امام جمارانی با کمک اهالی جماران آن را بازسازی کرد. پس از آنکه حسینیه جماران در اختیار امام (ره) قرار گرفت، به دلیل مسائل امنیتی و حفاظتی، برگزاری برنامه‌ها و مراسم مذهبی عمومی اهالی جماران در آن امکان‌پذیر نبود. به همین دلیل، امام جمارانی حسینیه دیگری را با مساحت هزار مترمربع در ۲ طبقه و با استحکامات قابل قبول در خیابان شهید هاشمی احداث کرد که در سال ۱۳۶۴ به پایان رسید و حسینیه شماره دو نامیده شد. از آن زمان به بعد برگزاری مراسم مهم ترحیم، مناسبت‌های مهم ملی و مذهبی و نیز مراسم سالگرد

خانه مردسیاست



■ خانه‌موزه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی
■ نشانی: خیابان شهید حسینی کیا

این طبقه پر از هدایای دوران مسئولیت اوست. در این اتاق جلسات و دیدارهای آیت‌الله هاشمی رفسنجانی با سران کشورها انجام شده است. به عنوان مثال، عکس دیدار با ملک عبدالله، پادشاه عربستان سعودی، در این اتاق وجود دارد. به گفته فرزند ایشان، در سال ۶۰ خود در جریان ترورهای گروه فرقان و حوادثی که در آن سال‌ها روی می‌داد، امام خمینی (ره) برای حفاظت از هاشمی رفسنجانی، دستور خرید خانه کناری حسینیه جماران را دادند و از همان تاریخ این خانه به محل زندگی ایشان و خانواده‌شان تبدیل شد. آیت‌الله هاشمی حدود ۲۵ سال در این خانه زندگی کرد.

است. هر گوشه این خانه خاطراتی را تداعی می‌کند و هنوز زندگی در آن جریان دارد؛ از قاب عکس‌های خانوادگی روی طاقدیس گرفته تا چرخ خیاطی قدیمی کنج اتاق. در حیاط ورودی که با راهرویی کوچک به حیاط بزرگ پشت‌خانه وصل می‌شود، تصاویری از دوران زندگی هاشمی نصب شده است. مجسمه او نخستین چیزی است که پس از ورود به خانه دیده می‌شود. طبقه اول خانه بیشتر به دیدارها و جلسات کاری او مربوط بوده است. در یکی از اتاق‌ها، گنجینه ارزشمندی از کتاب‌های مختلف قرار دارد و مجسمه‌ای از مرحوم آیت‌الله رفسنجانی نشسته روی صندلی، اتاق بزرگ

خانه موزه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی یکی دیگر از مکان‌های دیدنی محله جماران است که در فاصله اندکی از حسینیه امام خمینی (ره) قرار دارد. این خانه که پس از ترور آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در خردادماه سال ۱۳۵۸ تا آخرین روز حیات پر مسئولیتش به دستور و توصیه امام خمینی (ره)، محل سکونت او و خانواده‌اش بود اکنون به همان شکل و با حفظ تمام اسباب و اثاثیه، حتی وسایل آشپزخانه، تبدیل به موزه شده